

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoKR/4/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114233953
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Bebčák
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5114233953.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Bebčáka a členov senátu JUDr. Ivany Nemčekovej, JUDr. Martiny Nemravovej, v právnej veci žalobcu: JUDr. Eva Plichtová PhD., so sídlom kancelárie C. XXXX, XXX XX H. V., správca konkurznej podstaty úpadcu: STAX, s.r.o., so sídlom Ul. Karvaša a Bláhovca 743, 038 61 Vrútky, IČO: 35 807 024, zastúpeného JUDr. Lenou Mišalovou, advokátkou, so sídlom C. XX, XXX XX H. V., proti žalovanému: Kúpeľňové štúdio Rača s.r.o., so sídlom Žitná 25, 831 06 Bratislava, IČO: 35 853 115, zastúpenému JUDr. Monikou Kovarčíkovou, advokátkou, so sídlom A. XX, XXX XX F., v konaní o určenie neúčinnosti právnych úkonov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 26Cbi/61/2014-225 zo dňa 14. septembra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 26Cbi/61/2014-225 zo dňa 14. septembra 2017 v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách prvoinštančného konania
p o t v r d z u j e .

Žalovaný n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh žalobcu na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10Cbi/2/2015 zamietol, zamietol žalobu a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. V odôvodnení okresný súd poukázal na žalobu doručенú 17.10.2014, ktorou sa žalobca domáhal určenia neúčinnosti právnych úkonov voči veriteľom v konkurze vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 1K/35/2013 na majetok úpadcu STAX, s.r.o., so sídlom Vrútky (ďalej aj len „úpadca“), a to Zmluvy o prenájme kancelárskych priestorov z 10.12.2009 uzatvorenej medzi žalovaným a úpadcom, vzájomného zápočtu pohľadávok z 01.10.2013 medzi žalovaným a úpadcom v rozsahu zápočtu pohľadávok vo výške 34.600 Eur a poskytnutia plnenia v sume 15.000 Eur z titulu faktúry č. 100021 vystavenej dňa 30.09.2010 splatnej 14.10.2010 na sumu 18.000 Eur, ktoré úpadca poskytol žalovanému. Zároveň sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť do všeobecnej podstaty úpadcu sumu 15.000 Eur a sumu 34.600 Eur. Žalobca v odôvodnení žaloby poukázal na uznesenie Okresného súdu Žilina sp. zn. 1K/35/2013 zverejnené v Obchodnom vestníku č. 7/2014 dňa 13.01.2014, ktorým bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu a do funkcie správcu bol ustanovený žalobca. Úpadca uzavrel so žalovaným zmluvu o prenájme kancelárskych priestorov z 10.12.2009, ktorá zmluva a plnenie z nej je odporovateľným právnym úkonom. Dňa 30.09.2010 žalovaný vystavil úpadcovi faktúru č. 100021 na sumu 18.000 Eur splatnú 14.10.2010, ktorou fakturoval úpadcovi nájom na základe zmluvy o prenájme z 10.12.2009 za obdobie január až december 2010. Faktúra bola doručенá úpadcovi a zaradená do knihy došlých faktúr 31.12.2011, t.j. viac ako rok po jej vyhotovení a splatnosti. Dňa 13.11.2012 žalovaný vystavil faktúru č. 120010 na sumu 3.600 Eur splatnú 31.12.2013 a faktúru č. 120013 (správne má byť uvedené 120016)

vystavenú 27.12.2012 na sumu 24.000 Eur splatnú 10.01.2013 a faktúru č. 2013003 na sumu 4.000 Eur splatnú 30.04.2013, ktorou fakturoval úpadcovi prenájom kancelárskych priestorov na Žitnej ulici č. 25 - sídlo spoločnosti STAX, s.r.o. za obdobie január až február 2013. Predmetné faktúry nie je možné identifikovať v knihe došlých faktúr úpadcu, nakoľko v knihe došlých faktúr za rok 2012 sa faktúry na takéto sumy nenachádzajú a kniha došlých faktúr za rok 2013 nebola správkyňi predložená, resp. nebola vedená. Podľa presvedčenia žalobcu, zmluva o nájme nebytových priestorov a úhrada jednotlivých faktúr na nájomnom za prenájom kancelárskych priestorov, v ktorých bolo sídlo úpadcu, je neúčinným právnym úkonom. Úpadca mal sídlo na ulici Žitná 25 v Bratislave v priestoroch, ktoré mali byť predmetom nájomnej zmluvy a za ktoré sa fakturovalo nájomné v čase od jeho vzniku v roku 2001 do 27.02.2013. Priestory na Žitnej ulici 25 v Bratislave úpadca využíval len ako formálne sídlo a fakturačnú adresu. Prevádzka aj činnosť úpadcu boli realizované v Prievidzi a v Prešove, kde mal obchodné a výrobné priestory. Výška dohodnutého nájomného za rok 2010 predstavovala mesačné nájomné 1.500 Eur s DPH, čo je za prenájom sídla kancelárie suma nad rámec primeranej ceny nájomného za prenájom kancelárií na daný účel v danom období a mieste. Výška dojednaného nájomného za rok 2013 za obdobie 2 mesiacov predstavuje 2.000 Eur mesačne s DPH, čo je rovnako neprimerané predmetu a účelu nájmu. Možnosť zriadiť sídlo firmy v Bratislave, vrátane doposielania pošty, faxových služieb poskytujú viaceré firmy za ceny pohybujúce sa úrovni 20 - 30 Eur mesačne. Časť faktúry č. 100021 vo výške 15.000 uhradil úpadca osobitne, čo je potvrdené na zápočte z 01.10.2013. Zostatok faktúry č. 100021 v sume 3.000, faktúry č. 120010, 120013 a 201300 v plnej výške, t.j. spolu 34.600 Eur uhradil úpadca formou zápočtu vzájomných pohľadávok z 01.10.2013. Žalobca má za to, že zmluva o nájme nebytových priestorov a plnenia z nej poskytované sú úkonmi bez primeraného protiplnenia, nakoľko úpadca poskytol žalovanému plnenie, za ktoré nedostal ekvivalentné protiplnenie, resp. poskytol plnenie, ktorého cena je podstatne vyššia ako obvyklá cena plnenia, ktoré na jeho základe mal získať. Medzi úpadcom a žalovaným je vzťah spriaznených osôb v zmysle § 9 ZKR, nakoľko spoločník a konateľ úpadcu Ing. Alojz Starovecký je spoločníkom a konateľom žalovaného. Žalobca podanou žalobou uplatňuje odporovateľnosť zmluvy o nájme nebytových priestorov a zároveň odporovateľnosť jednotlivých plnení z nej poskytnutých v súlade s ust. § 57 ZKR v spojení s ust. § 58 a § 60 ZKR, nakoľko má za to, že ide o úkony bez primeraného protiplnenia a úkony ukracujúce. K naplneniu všeobecných predpokladov odporovania právnemu úkonu podľa § 57 ZKR žalobca poukázal na plynutie lehoty na uplatnenie odporovacieho práva podľa § 57 ods. 2 ZKR do 13.01.2015. K ukráteniu veriteľa v zmysle § 57 ods. 4 ZKR žalobca uviedol, že v čase splatnosti fakturovaných plnení (október 2010 až apríl 2013) a v čase poskytnutia plnenia formou započítania vzájomných pohľadávok (október 2013) mal úpadca viacerých veriteľov, ktorých pohľadávky prihlásené do konkurzu boli zistené a vzhľadom na hodnotu majetku spísaného v konkurznej podstate nie je predpoklad, že budú uspokojené. Konkrétne poukázal na prihlásené a zistené pohľadávky veriteľa Ing. U. V. zapísanú pod č. pohľadávky 14/4 vo výške zistenej sumy 263.896,30 Eur, splatnú 10.03.2010 a veriteľa Ing. R. A. zapísanú pod č. pohľadávky 15/1 vo výške zistenej sumy 355.320,10 Eur splatnú 10.03.2010. Ďalej žalobca poukázal na celkovú výšku prihlásených a zistených pohľadávok v konkurze na majetok úpadcu k 28.08.2014 627.944,49 Eur, hodnotu spísaného majetku v oddelenej podstate 116.000 Eur a hodnotu nesporného majetku spísaného vo všeobecnej podstate 83.002 Eur. Z predložených dokladov je pritom zrejmé, že prihlásené a zistené pohľadávky konkurzných veriteľov nebudú vzhľadom na hodnotu spísaného nesporného majetku konkurznej podstaty uspokojené v celom rozsahu a spísaný majetok nebude postačovať na uspokojenie pohľadávok prihlásených veriteľov. Majetok úpadcu sa odporovaným právnym úkonom zmenšil o sumu 22.000 Eur a majetok, ktorý úpadcovi zostal, nepostačuje na uspokojenie pohľadávok prihlásených veriteľov. Ukrátenie veriteľa pritom znamená čo i len čiastočnú nemožnosť uspokojiť pohľadávku dlžníka. Pokiaľ by sa úkon dlžníka neuskutočnil, jeho aktíva by boli vyššie o sumu 22.000 Eur a tieto by mohli byť použité na uspokojenie pohľadávok veriteľov. Vo vzťahu k splneniu osobitných predpokladov odporovateľnosti právnym úkonom bez primeraného protiplnenia podľa § 58 ZKR poukázal žalobca na neprimeranosť fakturovaného a uhradeného nájomného v danom čase a mieste vzhľadom na účel a spôsob užívania predmetu nájmu. Navrhol vykonať dokazovanie zistením obvyklej ceny nájomného za prenájom kancelárskych priestorov na účely zriadenia sídla právnickej osoby v okrese Bratislava III. Poukázal na vzťah spriaznených osôb medzi úpadcom a žalovaným v zmysle § 9 ods. 1 písm. a) a b) ZKR z dôvodu postavenia Ing. Alojza Staroveckého v čase predmetných právnych úkonov ako spoločníka a konateľa úpadcu a zároveň žalovaného. Vzhľadom na uvedené personálne prepojenie sa úpadok dlžníka v čase úkonov predpokladá. S odkazom na § 58 ods. 3 ZKR, pri zohľadnení začatia konkurzného konania na majetok dlžníka uznesením z 23.12.2013 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 1/2014 dňa 02.01.2014 možno odporovať úkonom bez primeraného protiplnenia uskutočneným v čase od 02.01.2011 do vyhlásenia konkurzu. Právny úkon poskytnutia plnení a úkon vzájomného započítania pohľadávok boli

prítom uskutočnené v októbri 2013. K splneniu osobitných predpokladov odporovateľnosti ukracujúcim právnym úkonom podľa § 60 ZKR žalobca uviedol, že skutočnosť, že odporované úkony sú úkony ukracujúce, je preukázaná v rámci argumentácie k všeobecným predpokladom odporovateľnosti právnych úkonov. Za plnenie, ktoré úpadca poskytol žalovanému v rozsahu 34.600 Eur, nedostal úpadca ekvivalentnú protihodnotu a ani približne rovnocennú náhradu, nakoľko hodnota prijatého plnenia na strane úpadcu v zmysle hodnoty prenájmu kancelárie na účely zriadenia sídla spoločnosti predstavuje len zlomok z hodnoty plnenia, ktoré úpadca žalovanému poskytol. Vzhľadom na spriaznenosť konajúcich subjektov predpokladá sa úmysel dlžníka ukrať svojich veriteľov ako aj vedomosť druhej strany o tomto úmysle. Nakoľko ide o konanie prostredníctvom totožnej osoby, žalovaný ani nemôže vyvrátiť domnienku prezumovanú v § 60 ods. 2 ZKR. Konkurzné konanie na majetok dlžníka začalo uznesením z 23.12.2013 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 1/2014 dňa 02.01.2014 a s odkazom na ust. § 60 ods. 3 ZKR tak možno odporovať úkonom urobeným počas piatich rokov pred začatím konkurzného konania, t.j. od 02.01.2009. Vo vzťahu k úkonu vzájomného zápočtu pohľadávok žalobca zároveň namietol, že ide o zvýhodňujúci právny úkon podľa § 59 ZKR. Vzájomný zápočet pohľadávok uskutočnili úpadca a žalovaný 01.10.2013, t.j. mesiac a pol pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu. Na základe tohto právneho úkonu zanikli pohľadávky úpadcu voči žalovanému v celkovej hodnote 34.600 Eur, ktoré mohli byť majetkom konkurznej podstaty. Žalovaný bol zvýhodnený, nakoľko svoju pohľadávku z titulu neuhradeného nájomného nemusel uplatniť v konkurze prihláškou a dosiahol neodôvodnenú úhradu plnej výšky pohľadávok napriek tomu, že v čase zápočtu mali viacerí veritelia voči úpadcovi pohľadávky po splatnosti a ostatní veritelia budú uspokojovaní v zmysle rozvrhu výťažku len pomerne. Vzhľadom na spriaznenosť osôb medzi úpadcom a žalovaným by pohľadávka žalovaného voči úpadcovi bola v konkurze uspokojovaná len ako tzv. podriadená pohľadávka podľa § 95 ods. 3 ZKR, t.j. len z majetku všeobecnej podstaty, ktorý by sa zvýšil po uspokojení iných nezabezpečených pohľadávok. Žalovaný tak bol týmto právnym úkonom zvýhodnený, nakoľko dosiahol úplné uspokojenie svojich pohľadávok v čase úpadku dlžníka, kedy ostatní veritelia s pohľadávkami dlhšiu dobu po splatnosti uspokojení neboli a v konkurze budú uspokojovaní len pomerne. Nakoľko ide o úkon medzi spriaznenými osobami, úpadok dlžníka v čase úkonu sa predpokladá a lehota troch rokov pred začatím konkurzného konania je splnená, nakoľko úkon bol uskutočnený necelé dva mesiace pred jeho začatím. Odporovaným právnym úkonom vzájomného zápočtu pohľadávok zanikli záväzky žalovaného voči úpadcovi v rozsahu 34.600 Eur, ktoré plnenie je žalovaný povinný vrátiť do dotknutej podstaty.

2. Žalobca písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 09.01.2015 žalobu rozšíril o určenie neúčinnosti právnych úkonov, a to Zmluvy o prenájme nebytových priestorov zo dňa 06.12.2010 uzatvorenej medzi úpadcom a žalovaným, Zmluvy o poskytovaní čistiacich a upratovacích služieb z 13.12.2010 uzatvorenej medzi úpadcom a žalovaným a poskytnutia plnenia v sume 39.831,60 Eur z titulu faktúry č. 110018 z 28.12.2011 splatnej 04.12.2012 na sumu 39.831,60 Eur, ktoré úpadca poskytol žalovanému dňa 09.02.2012. Zároveň sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť do všeobecnej podstaty úpadcu plnenia vo výške 39.831,60 Eur. Na odôvodnenie žaloby v jej rozšírenej časti poukázal na to, že dňa 09.02.2012 úpadca uhradil žalovanému sumu 39.831,60 Eur. Žalovaný oznámil, že ide o úhradu faktúry č. 110018 z 28.02.2011, splatnej 04.12.2012, ktorou žalovaný fakturoval úpadcovi nájomné z titulu Zmluvy o podnájme nebytových priestorov zo 06.12.2010 za január až december 2011 v sume 31.680 Eur a odplatu za služby spojené s prenájomom kancelárií na Žitnej ulici v Bratislave na základe Zmluvy o poskytovaní čistiacich a upratovacích služieb z 13.12.2010 za január až december 2011 v sume 8.151,60 Eur. Faktúra č. 110018 sa v účtovníctve úpadcu nenachádza. Táto bola splatná približne rok po jej vystavení 04.12.2012, avšak zaplatená už 09.02.2012. Zmluva o podnájme nebytových priestorov zo 06.12.2010 a Zmluva o poskytovaní čistiacich a upratovacích služieb z 13.12.2010 sa v účtovníctve úpadcu nenachádzajú, pričom predmetom podnikania žalovaného nie sú čistiace a upratovacie služby. Dotknuté právne úkony považuje žalobca za ukracujúce právne úkony podľa § 60 a zároveň za právne úkony bez primeraného protiplnenia podľa § 58 ZKR. Predmetom podnájomnej zmluvy mali byť priestory na Žitnej ulici v Bratislave, ktoré predstavovali sídlo úpadcu od roku 2001 do 27.02.2013. Tieto priestory úpadca využíval len ako formálne sídlo a fakturačnú adresu. Podnájomné 2.640 Eur s DPH mesačne tak nepovažuje žalobca za primerané, pričom ide takmer o dvojnásobok oproti roku 2010. Na totožnej adrese a v totožných priestoroch mal sídlo aj žalovaný a bola tam prevádzka firmy Ing. Alojz Starovecký - kúpeľňové štúdio Rača, IČO: 11 649 461. Priestory tak využívali dva ďalšie subjekty na výkon reálnej prevádzkovej činnosti. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie C. vyplýva, že priestory, ktoré boli predmetom podnájmu, sú vo vlastníctve osôb blízkych Ing. L., ktorý podnájomnú zmluvu za obidva subjekty podpísal. Sumu 8.151,60 Eur ročne, resp. 566 Eur mesačne a poskytovanie upratovacích služieb 2x týždenne a 1x mesačne považuje

žalobca za neadekvátnu. Priemerná cena upratovacích služieb sa pritom pohybuje v sadzbe 5 Eur za hodinu. V ostatnom, pokiaľ ide o predpoklady odporovateľnosti dotknutých právnych úkonov, žalobca odkázal na odôvodnenie žaloby.

3. Okresný súd uznesením č.k. 26Cbi/61/2014-52 zo dňa 03.03.2015 pripustil zmenu žaloby v zmysle podania žalobcu doručeného dňa 09.01.2015.

4. Okresný súd poukázal na ust. § 57, § 58, § 59, § 60 a § 62 ods. 1, 5 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení účinnom od 1.1.2012 (ďalej len ZKR) a na čl. 8 Civilného sporového poriadku a konštatoval, že žalobca označeným právnym úkonom odporoval ako právnym úkonom bez primeraného protiplnenia v zmysle § 58 ZKR a ukracujúcim právnym úkonom v zmysle § 60 ZKR a právnemu úkonu vzájomného zápočtu pohľadávok z 1.10.2013 aj ako zvýhodňujúcemu právnemu úkonu v zmysle § 59 ZKR, a to vo všetkých prípadoch ako právnym úkonom urobeným v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom. Okresný súd konštatoval podanie žaloby aktívne legitimovaným subjektom, keď aktívna legitimácia správcu úpadcu na uplatnenie odporovacieho práva vyplýva z ust. § 57 ods. 1 v spojení s ust. § 62 ods. 5 ZKR. Pasívna legitimácia žalovaného, ktorý s úpadcom odporované právne úkony dohodol, resp. v prospech ktorého úpadca odporované právne úkony uskutočnil, vyplýva z ust. § 62 ods. 1 ZKR. Okresný súd ďalej konštatoval zachovanie prekluzívnej lehoty jedného roka od vyhlásenia konkurzu pre uplatnenie práva odporovať dotknutým právnym úkonom v § 57 ods. 2 ZKR. Konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 1K/35/2013 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 7/2014 s dňom vydania 13.01.2014, pričom za deň zverejnenia sa považuje 14. január 2014, kedy nastali účinky vyhlásenia konkurzu. Lehota jedného roka začala plynúť 15. januára 2014 a posledný deň tejto lehoty bol 14. január 2014 (poznámka krajského súdu: správne malo byť zrejme uvedené 14. január 2015). Žaloba vo veci bola podaná dňa 17.10.2014, rozšírenie žaloby bolo podané dňa 09.01.2015, t.j. v rámci plynutia lehoty podľa § 57 ods. 2 ZKR. Okresný súd ďalej uviedol, že vo vzťahu k naplneniu všeobecných predpokladov odporovateľnosti právnych úkonov zaťažovala povinnosť tvrdenia, ako aj dôkazná povinnosť žalobcu s tým, že odporovateľnosť právnych úkonov v zmysle § 57 ZKR predpokladá existenciu právneho úkonu dlžníka, ktorým dôjde k ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa, teda, že v dôsledku konkrétneho právneho úkonu dlžníka nebude môcť byť pohľadávka veriteľa pre nedostatok majetku uspokojená vôbec alebo len čiastočne. Zároveň musí ísť o pohľadávku, ktorá existovala v čase, keď bol právny úkon dlžníka urobený, resp. nadobudol účinnosť a ktorá bola veriteľom v konkurze na majetok úpadcu riadne prihlásená a zistená. Aj v prípade, ak právnym úkonom dlžníka dôjde k zmenšeniu majetku dlžníka, nemožno sa úspešne domáhať odporovateľnosti, pokiaľ majetok dlžníka, ktorý mu ostal, postačuje na uspokojenie pohľadávky. Stav majetku dlžníka pre potreby posúdenia, či došlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávok jeho veriteľov, je potrebné skúmať k momentu uskutočnenia (účinnosti) odporovaného právneho úkonu, nakoľko len k tomuto momentu možno hovoriť o tom, že právny úkon dlžníka ukracuje uspokojenie pohľadávky niektorého z veriteľov. Správca je v zmysle ust. § 57 ZKR oprávnený podať odporovaciu žalobu za splnenia nasledovných podmienok, ktoré je zároveň povinný v konaní preukázať: V čase, keď dlžník urobil napadnutý právny úkon, ukrátil ktorúkoľvek v zmysle čo aj len jednu riadne prihlásenú pohľadávku veriteľa, ktorá existovala v čase, t.j. vznikla, nemusela však byť splatná, keď bol právny úkon dlžníka urobený, resp. nadobudol účinnosť. Zároveň platí, že pokiaľ si veritelia, ktorí mali pohľadávky v čase uskutočnenia odporovaného právneho úkonu, tieto pohľadávky v konkurze neprihlásili, nemá správca aktívnu vecnú legitimáciu, nakoľko správca má v konaní o odporovacej žalobe len tú vecnú legitimáciu, ktorá na neho prechádza z veriteľa prihlásenej pohľadávky.

5. Podľa okresného súdu je základnou hmotno-právnou podmienkou odporovateľnosti právnych úkonov v zmysle ust. § 57 ods. 1 ZKR preukázanie existencie právneho úkonu dlžníka týkajúceho sa majetku dlžníka a zároveň preukázanie ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého veriteľa podľa ust. § 57 ods. 4 ZKR. Na tom nič nemení ani skutočnosť odporovania právnemu úkonu urobenému v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom, nakoľko v tomto prípade sa v zmysle ust. § 58 ods. 2, resp. § 59 ods. 3 ZKR predpokladá úpadok dlžníka v čase urobenia právneho úkonu, avšak nepredpokladá sa ukrátenie ako základný predpoklad odporovateľnosti podľa ust. § 57 ods. 4 ZKR. Existencia platných právnych úkonov, ohľadom ktorých uplatnil žalobca právo týmto úkonom odporovať, nebola v konaní sporná a žalovaný nerozporoval ani poskytnutie plnení a úhradu označených súm uplatnených ako poskytnutie plnenia v sume 15.000 Eur a poskytnutie plnenia v sume 39.831,60 Eur. Podľa okresného súdu aj takto označeným právnym úkonom dlžníka je možné v konkurze odporovať, nakoľko splnenie dlhu spĺňa pojmové znaky právneho úkonu vyplývajúce z ust. § 34 Občianskeho zákonníka, kedy

ide o jednostranný prejav vôle dlžníka smerujúci k zániku jeho záväzku voči veriteľovi. Okresný súd však poukázal na to, že minimálne vo vzťahu k úkonu označenému ako poskytnutie plnenia v sume 15.000 Eur z titulu faktúry č. 10021 nevyplývala zo skutkových tvrdení žalobcu a vykonaného dokazovania konkrétna identifikácia tohto právneho úkonu, minimálne z hľadiska časového, kedy k nemu došlo, relevantná pre posúdenie najmä všeobecných predpokladov jeho odporovateľnosti, pričom tieto skutočnosti nevyplývajú ani z listiny vzájomného zápočtu pohľadávok z 01.10.2013.

6. Okresný súd konštatoval, že žalobca preukázal existenciu pohľadávok dvoch veriteľov, a to Ing. U. V. a Ing. R. A., ktoré existovali ku dňu účinnosti odporovaných právnych úkonov a ktoré boli prihlásené v konkurze na majetok úpadcu a zistené v konkurze v celom rozsahu, čo je predpokladom aktívnej vecnej legitímácie žalobcu na podanie odporovacej žaloby. Podľa okresného súdu si však žalobca v prejednávanej veci nespĺnil povinnosť tvrdenia a ani nadväzujúcu dôkaznú povinnosť vo vzťahu k preukázaniu ukrátenia uspokojenia ich prihlásenej pohľadávky podľa ust. § 57 ods. 4 ZKR. Tvrdenia žalobcu nesmerovali k preukázaniu skutočnosti, že v dôsledku uskutočnenia odporovaných právnych úkonov došlo k takému zmenšeniu majetku úpadcu, že pohľadávky veriteľov nemohli byť z majetku úpadcu v uvedenom čase uspokojené. Žalobca poukazoval na to, že v čase uskutočnenia odporovaných úkonov mal úpadca viacerých veriteľov, ktorí prihlásili svoje pohľadávky v konkurze, pričom vzhľadom na hodnotu majetku spísaného v konkurznej podstate nie je predpoklad, že budú uspokojené. Žalobca tak predpoklad ukrátenia v zmysle § 57 ods. 4 ZKR vnímal v tej rovine, že hodnota majetku spísaného v konkurznej podstate nepostačuje na uspokojenie prihlásených a zistených pohľadávok veriteľov. Podľa okresného súdu však otázku ukrátenia podľa ust. § 57 ods. 4 ZKR nemožno posudzovať výlučne vo väzbe na rozsah uspokojenia prihlásených pohľadávok veriteľov v konkurze, ale je potrebné posudzovať ju vo väzbe na konkrétne majetkové pomery úpadcu v čase uskutočnenia, resp. účinnosti odporovaných úkonov. Zo skutkových tvrdení žalobcu a ním predložených dôkazov nevyplývali skutočnosti ozrejmujúce stav majetku v čase účinnosti odporovaných úkonov a následne po uskutočnení (účinnosti) odporovaných úkonov z hľadiska ich dopadu na majetkové pomery úpadcu a na možnosť uspokojenia pohľadávok veriteľov. Je pritom súčasťou povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti žalobcu tvrdiť a preukázať, že práve v dôsledku odporovaných úkonov sa majetok dlžníka k momentu ich účinnosti zmenšil takým spôsobom, že už nestačil na úplné uspokojenie v danom čase existujúcich pohľadávok veriteľov. Podľa okresného súdu nemožno ukrátenie v zmysle § 57 ods. 4 ZKR ustáliť výlučne na základe porovnania hodnoty majetku podliehajúceho konkurzu a výšky prihlásených, resp. zistených pohľadávok veriteľov v konkurze. Žalobca mal po uskutočnení pojednávania dňa 04.05.2017 záujem predložiť odborné vyjadrenie znalca k ekonomickej situácii úpadcu k dátumom odporovaných právnych úkonov. Takéto vyjadrenie nakoniec žalobca nepredložil a na nasledujúcom pojednávaní jeho zástupkyňa uviedla, že ekonomicke podklady neumožňovali znalcovi vyjadriť sa k podmienkam ukrátenia jednotlivu k dátumom odporovaných úkonov. Samotný žalobca, ktorý disponuje účtovníctvom úpadcu, tak ani po konzultácii so znalcom nebol schopný uviesť relevantné skutkové okolnosti a preukázať splnenie predpokladu ukrátenia podľa ust. § 57 ods. 4 ZKR. Okresný súd preto zamietol aj návrh žalovaného na nariadenie znaleckého dokazovania za účelom zistenia hodnoty majetku a záväzkov úpadcu pred a po účinnosti odporovaných úkonov, nakoľko povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno k tejto otázke znášal primárne žalobca, ktorý objektívne nebol schopný ich splniť. Nebol preto dôvod na preukázanie absentujúcich tvrdení žalobcu nariaďovať na návrh žalovaného znalecké dokazovanie, keď sám žalobca, disponujúci účtovníctvom úpadcu, nevedel ani prostredníctvom znalca uvedené skutočnosti v konaní preukázať. Žalobca žiadal oboznámiť návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok úpadcu, a to v časti príloh týkajúcich sa ekonomickej situácie úpadcu, ktorá vzhľadom na dátum podania návrhu na vyhlásenie konkurzu 12.12.2013 a dátum jedného z neúčinných úkonov v októbri 2013 preukazuje existenciu platobnej neschopnosti dlžníka v čase uskutočnenia neúčinného právneho úkonu. Podľa okresného súdu z oboznámeného návrhu na vyhlásenie konkurzu (č.l. 215 spisu) vyplýva, že spoločnosť STAX, s.r.o. sa dostala do úpadku, a to platobnej neschopnosti, nakoľko nie je schopná plniť 30 dní po lehote splatnosti viac ako dva peňažné záväzky viac ako jednému veriteľovi, tak ako to vyplýva z príloh tohto návrhu. Na pojednávaní dňa 04.05.2017 právna zástupkyňa žalobcu žiadala oboznámiť návrh na vyhlásenie konkurzu vo vzťahu k platobnej neschopnosti úpadcu k októbru 2013. Podľa okresného súdu ani takto koncipovaný dôkazný návrh žalobcu nesmeruje k preukázaniu ukrátenia podľa § 57 ods. 4 ZKR ako základného predpokladu odporovateľnosti právnych úkonov v konkurze, a to ani vo vzťahu k odporovanému právnomu úkonu zápočtu pohľadávok z 01.10.2013 a už vôbec nie vo vzťahu k ostatným odporovaným právnym úkonom, nakoľko z návrhu na vyhlásenie konkurzu a z tvrdení právnej zástupkyne žalobcu výlučne vyplýva, že v čase podania návrhu na vyhlásenie konkurzu bol dlžník v úpadku vo forme platobnej neschopnosti, to znamená, že nebol schopný plniť 30 dní po

lehote splatnosti aspoň dva peňažné záväzky viac ako jednému veriteľovi. Podľa okresného súdu však úpadok vo forme platobnej neschopnosti nepreukazuje predpoklad ukrátenia prihlásených pohľadávok jeho veriteľov v čase uskutočnenia odporovateľných právnych úkonov v zmysle ust. § 57 ods. 4 ZKR. Okresný súd preto ako nedôvodný vyhodnotil aj dôkazný návrh žalovaného vo veci zistenia platobnej neschopnosti úpadcu na ustálenie, či úpadca bol platobne neschopný podľa § 11 ods. 3 ZKR v čase deň pred a po uskutočnení úhrad a právnych úkonov, ktorým žalobca odporoval, nakoľko takýto dôkazný návrh nebol relevantný na preukázanie všeobecného predpokladu odporovateľnosti podľa ust. § 57 ods. 4 ZKR.

7. Z uvedených dôvodov okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol, a to vzhľadom na neunesenie dôkazného bremena vo vzťahu k naplneniu všeobecného predpokladu odporovateľnosti právnych úkonov podľa ust. § 57 ods. 4 ZKR. Okresný súd potom nepovažoval za potrebné zaoberať sa otázkou naplnenia ďalších predpokladov odporovateľnosti dotknutých právnych úkonov podľa ustanovení § 58, § 59 a § 60 ZKR. Preto okresný súd zamietol dôkazné návrhy žalobcu na výsluch žalobcu, svedkov Ing. R. A., Ing. U. V., na vykonanie dokazovania ohľadom obvyklej ceny nájomného a služieb v relevantnej lokalite a relevantnom čase, ako aj dôkazné návrhy žalovaného na výsluch konateľa žalovaného Ing. Alojza Staroveckého, svedka Ing. U. N. a svedkyne Ing. Y. N., nakoľko išlo o dôkazné návrhy smerujúce k preukázaniu naplnenia osobitných predpokladov odporovateľnosti právnych úkonov, a to v zmysle ust. § 58, § 59 a § 60 ZKR, ktoré dokazovanie vo veci, vzhľadom na skutkové a právne závery okresného súdu, bolo nadbytočné.

8. Okresný súd nepovažoval za dôvodné ani prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 10Cbi/2/2015, v ktorom sa obchodná spoločnosť VITSTAV, s.r.o. domáhala vyslovenia neúčinnosti právnych úkonov v konkurze na majetok úpadcu. Okresnému súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že spoločnosť VITSTAV, s.r.o. si v konkurze na majetok úpadcu prihlásila pohľadávku, ktorá je predmetom incidenčného konania vo veci sp. zn. 38Cbi/10/2014, kde bolo okresným súdom konštatované neprávoplatným rozhodnutím oneskorené podanie žaloby o určenie popretej pohľadávky týmto veriteľom, ktorá skutočnosť bola základom pre zamietnutie žaloby v konaní vedenom pod sp. zn. 10Cbi/2/2015. Výsledok tohto konania tak objektívne nemá význam pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci. Ak výsledok tohto konania môže mať význam pre postoj žalobcu k podanej žalobe v tejto veci, ide podľa okresného súdu o subjektívne skutočnosti na strane žalobcu, ktoré nie sú dôvodom na to, aby bolo konanie prerušené. Preto okresný zároveň zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania.

9. O trovách konania bolo okresným súdom rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP s tým, že žalovaný bol v konaní v celom rozsahu úspešný, a preto mu okresný súd priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

10. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca cestou právnej zástupkyne. V odvolaní poukázal na zamietnutie žaloby okresným súdom z dôvodu nesplnenia všeobecnej podmienky odporovateľnosti podľa § 57 ods. 4 ZKR. Podľa žalobcu súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Okresný súd zároveň nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Žalobca k odporovateľnosti uviedol, že sa jedná o určitú sankciu, ktorá nie je postihom za konkrétne vady právneho úkonu, ale za jeho právne dôsledky vo vzťahu k veriteľom dlžníka. Negatívne právne dôsledky sa prejavujú v tom, že konkrétny právny úkon spôsobí ukrátenie uspokojenia pohľadávok veriteľa, k čomu dochádza vtedy, keď sa právnym úkonom dlžníka zmenší jeho majetok a majetok, ktorý dlžníkovi zostal, nepostačuje na uspokojenie pohľadávok veriteľa, ktoré boli v konkurze prihlásené a zistené. Na naplnenie tohto predpokladu podľa žalobcu postačuje, ak pohľadávka v dôsledku odporovateľného úkonu nebude uspokojená čo i len čiastočne. Žalobca preukázal, že v dôsledku odporovaných úkonov došlo k ukráteniu veriteľov. V období uskutočnenia týchto úkonov mal dlžník viacerých veriteľov, ktorých pohľadávky boli v konkurze prihlásené a zistené, pričom tieto pohľadávky neboli v konkurze uspokojené vzhľadom na hodnotu majetku v konkurznej podstate. Ak tieto pohľadávky existovali už v čase účinnosti odporovaných úkonov a neboli do dnešného dňa uspokojené, je zrejmé, že neboli uspokojené z dôvodu nedostatku majetku spôsobeného aj tým, že úpadca uzatvoril pre neho nevýhodné zmluvy, ktorými odčerpával majetok v prospech spriaznených osôb. Podľa žalobcu, ak sa vychádza zo záveru, že úbytkom majetku sa ukracuje uspokojenie pohľadávky veriteľa, dochádza k ukráteniu už vtedy, ak veriteľ mal pohľadávku v čase vykonania úkonu voči dlžníkovi a správca je

oprávnený podať odporovaciu žalobu vtedy, ak v čase, keď dlžník urobil právny úkon, ukrátil ktorúkoľvek, čo aj len jednu pohľadávku, ktorá existovala v čase (pohľadávka vznikla a nemusela byť splatná), keď tento právny úkon dlžník urobil (komentár ZoKR, C.H.Beck, 2. Vydanie, M. Ďurica, str. 561-562). Ak by úpadca napadnutý úkon neuskutočnil, boli by jeho aktíva vyššie o sumu uvedenú v petíte žaloby, a teda pohľadávky veriteľov mohli byť uspokojené vo vyššom rozsahu. V dôsledku napadnutých úkonov boli veritelia úpadcu ukrátení a podmienka § 57 ods. 4 ZKR je tak podľa žalobcu preukázaná. Žalobca je názoru, že ukrátenie uspokojenia pohľadávky nemožno posudzovať oddelene od zohľadnenia výšky aktuálneho stavu prihlásených a zistených pohľadávok v konkurze a hodnoty majetku zapísaného v podstate. Okresný súd interpretoval ustanovenie § 57 ods. 4 ZKR nesprávne, nezohľadňujúc stav majetku a objem prihlásených a zistených pohľadávok. Požiadavka okresného súdu na preukázanie ukrátenia uspokojenia pohľadávok veriteľov výlučne k okamihu uskutočnenia právneho úkonu, a to aj v prípadoch, v ktorých sa úpadok dlžníka prezumuje, je podľa názoru žalobcu nesprávnou interpretáciou predmetných zákonných ustanovení a jej akceptáciou by možnosť veriteľa, resp. správcu domáhať sa odporovateľnosti, bola nereálna, keď na jednej strane požaduje okresný súd deklarovanie ukrátenia uspokojenia ku dňu uskutočnenia právneho úkonu a na druhej strane sa musí v konaní preukazovať ukrátenie uspokojenia zistených pohľadávok z pohľadu, či tieto budú v konkurze uspokojené alebo nie.

11. Podľa názoru žalobcu okresný súd ďalej pochybil, keď zamietol návrhy na dokazovanie oboznámením konkurzného spisu, kedy návrh na konkurz bol podávaný v čase účinnosti niektorých z odporovaných právnych úkonov. Okresný súd nesprávne právne posúdil splnenie prvej z podmienok úspešnej odporovateľnosti a následne už neskúmal splnenie ďalších podmienok, a teda nevykonal žalobcom navrhnuté dôkazy. Žalobca preto žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. K doručenému odvolaniu žalobcu sa žalovaný písomne nevyjadril.

13. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu podľa ust. § 379 v spojení s ust. § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania a verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom za rešpektovania ust. § 219 ods. 1, 3 CSP bol rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby a v závislom výroku o trovách prvoinštančného konania potvrdený ako vecne správne rozhodnutie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

14. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia ústneho pojednávania sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 14CoKR/4/2018-253 zo dňa 22.05.2018 s tým, že podľa ust. § 219 ods. 1, 3 CSP bolo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámené na úradnej tabuli krajského súdu a na webovej stránke tohto súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle uvedeného uznesenia krajského súdu, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnemu vyhláseniu rozsudku Krajským súdom v Žiline, v spojení s ust. § 378 ods. 1 CSP.

15. Podľa § 379 CSP, odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý, b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov, c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

16. Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

17. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

18. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

19. Krajský súd vo vzťahu k odvolaniu žalobcu zo dňa 13.12.2017 (č.l. 243 spisu), v ktorom žalobca uviedol, že proti rozsudku okresného súdu podáva odvolanie, uvádza, že toto podanie čo do rozsahu podaného odvolania posudzoval podľa jeho obsahu (§ 124 ods. 1 CSP). Žalobca v odvolaní neuviedol žiadne dôvody, ktorými by namietal nesprávnosť rozsudku okresného súdu vo výroku, ktorým okresný súd zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania a na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru,

že ním podané odvolanie smeruje aj proti tejto časti rozsudku. Krajský súd pritom zohľadnil aj skutočnosť, že proti tomuto výroku odvolanie nie je prípustné, na základe ktorej skutočnosti okresný súd vyznačil právoplatnosť tejto časti rozsudku. Odvolanie žalobcu čo do jeho rozsahu preto krajský súd vyhodnotil ako odvolanie smerujúce voči rozsudku okresného súdu v časti výroku o zamietnutí žaloby a v závislom výroku o náhrade trov konania.

20. Krajský súd uvádza, že sa za aplikácie ust. § 387 ods. 1, 2 CSP v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia okresného súdu a v podrobnostiach naň odkazuje. Práve z titulu aplikácie tohto ustanovenia nie je žiaduce, aby v odôvodnení rozhodnutia krajského súdu boli zopakované tie závery a zhodnotenia, ktoré už odznali v odôvodnení prvoinštančného rozhodnutia. Je postačujúce, pokiaľ sa len k vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia, vo väzbe k odvolacím dôvodom zvýraznia právne významné, poprípade skutkovo rozhodné okolnosti. Tento postoj krajského súdu je aj v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 350/09 zo dňa 08. októbra 2009, v zmysle ktorého „...odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania“. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 170/2005, v zmysle ktorého „...pokiaľ v odvolacom konaní dôjde k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvého stupňa, tak odvolací súd sa v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu“, a na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 147/2011 z 25. apríla 2012, podľa ktorého „...odvolací súd, ktorý sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, neporušil zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a navyše tiež rozviedol vlastnú argumentáciu.“

21. Žalobca v podanom odvolaní namietol nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie ohľadom jeho záverov, v zmysle ktorých žalobca nepreukázal ukrátenie veriteľov podľa § 57 ods. 4 ZKR, a to ani v prípade, kedy sa úpadok dlžníka prezumuje podľa § 58 ods. 2, § 59 ods. 3 ZKR. Krajský súd vo všeobecnosti k námietke ohľadom nesprávnych skutkových zistení prvoinštančného súdu uvádza, že ak žalobca v podanom odvolaní namietal skutkové závery okresného súdu, jeho námietka vo svojej podstate smeruje aj voči výsledkom hodnotenia vykonaných dôkazov zo strany súdu prvej inštancie. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.09.2011, sp. zn. 3Cdo 204/2009, v zmysle ktorého „...Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov“. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a aby bolo rozhodnuté v súlade s požiadavkami a právnymi názormi účastníka (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto základného práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, alebo dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). Rozhodnutie okresného súdu v rovine dokazovania a zisteného skutkového stavu bolo vecne správne aj s poukazom na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 350/08, podľa ktorého „...dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný.“. Odvolací súd nezistil taký postup okresného súdu, ktorý by znamenal vybočenie z kritérií vyššie uvedeného hodnotenia dôkazov. Rozhodnutie okresného súdu sa opieralo o tvrdenia a relevantné dôkazy produkované stranami v prvoinštančnom konaní a vychádzalo zo správne aplikovaných a interpretovaných právnych noriem na dostatočne a správne zistený skutkový stav veci.

22. S námietskou nesprávnych skutkových zistení súvisí tiež námietka žalobcu ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci okresným súdom. Krajský súd vo všeobecnosti uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Ani jedna z týchto situácií v predmetnej sporovej právnej veci nenastala. Krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že zo strany žalobcu išlo o žalobu, ktorou žalobca odporoval právnym úkonom úpadcu. Okresný súd v tejto súvislosti vecne správne konštatoval, že základom každej odporovacej žaloby uplatnenej v zmysle relevantných ustanovení ZKR je predovšetkým preukázanie, že úkony, ktorým žalobca odporuje, sú úkony, ktorými sa ukracuje uspokojenie prihlásených pohľadávok veriteľov úpadcu. Krajský súd v tomto smere považuje za relevantné citovať zákonnú právnu úpravu.

23. Podľa ust. § 57 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z.z. odporovať podľa tohto zákona možno len tomu právnemu úkonu dlžníka, ktorý ukracuje uspokojenie prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka.

24. Podľa názoru krajského súdu je potrebné zdôrazniť, že žalobca musí v konaní preukázať, že právnym úkonom dlžníka bola ukrátená pohľadávka veriteľa, ktorý si v konkurznom konaní pohľadávku prihlásil. To, aby právny úkon ukracoval uspokojenie niektorej z prihlásených pohľadávok, je základnou a všeobecnou podmienkou každej skutkovej podstaty odporovateľného právneho úkonu, bez ktorej právo odporovať právnemu úkonu nevznikne. Ide o všeobecnú podmienku, ktorá vždy prístupuje k jednotlivým skutkovým podstatám odporovateľných právnych úkonov. Táto podmienka musí byť v každom jednotlivom prípade (pri každej skutkovej podstate) splnená. Konkrétny právny úkon úpadcu - dlžníka spôsobí ukrátenie uspokojenia prihlásených pohľadávok veriteľa v zásade vtedy, keď sa právnym úkonom dlžníka - úpadcu zmenší jeho majetok. Na základe vyššie uvedeného je pri ukracujúcom právnym úkone rozhodujúca skutočnosť, či v dôsledku uzatvorenia právneho úkonu došlo k zmenšeniu majetku dlžníka - úpadcu. Predpokladom odporovateľnosti je objektívny ekonomický dôsledok vykonaných právnych úkonov. To, či týmito právnymi úkonmi došlo k ukráteniu veriteľa, je vždy vecou zisťovania a dokazovania v každom konaní za dôkaznej povinnosti žalobcu, ktorý takýmto právnym úkonom odporuje.

25. Pretože v konkurznom konaní ide vždy o pluralitu veriteľov, je právne irelevantné, pohľadávka ktorého a koľkých veriteľov bola ukrátená. Veriteľ musí mať pohľadávku proti dlžníkovi v dobe vykonania právneho úkonu dlžníka, resp. v momente, keď právny úkon nadobudne účinnosť. Pokiaľ ide o podmienku, že právny úkon ukracuje uspokojenie pohľadávky veriteľa, ktorý si pohľadávku prihlásil, je potrebné uviesť, že vo všeobecnosti ukrátenie uspokojenia pohľadávky veriteľa bude vecou dôkazného bremena žalobcu. Úspešnosť odporovateľnosti závisí od toho, či sa majetok dlžníka jeho právnym úkonom zmenšil, v akom rozsahu a aký majetok mu zostane na uspokojenie pohľadávky. Odporovateľnosť predpokladá, že právnym úkonom dlžníka sa skrúti uspokojenie pohľadávky veriteľa, teda, že v dôsledku konkrétneho právneho úkonu dlžníka nebude pohľadávka veriteľa pre nedostatok majetku uspokojená vôbec alebo len čiastočne. Aj keď právnym úkonom dôjde k zmenšeniu majetku dlžníka, nie je možné domáhať sa úspešne odporovateľnosti, ak majetok dlžníka, ktorý mu zostal, postačuje na uspokojenie pohľadávky, pretože týmto úkonom dlžníka nedošlo k ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa. Ak okresný súd v zhode aj s vyššie uvedenými teoretickými východiskami napokon uzavrel, že žalobca nepreukázal splnenie základnej hmotno-právnej podmienky uplatnenia odporovateľnosti právnych úkonov uvedených v žalobe, vyplývajúcej z § 57 ods. 4 ZKR, ako základného predpokladu odporovateľnosti podľa jednotlivých skutkových podstát odporovateľnosti v § 58 - 60 ZKR, tak krajský súd sa s týmto záverom v rovine neunesenia dôkazného bremena žalobcu stotožnil. Len pre úplnosť krajský súd uvádza, že ani v rámci podaného odvolania žalobca nešpecifikoval, neuviedol skutočnosti, z ktorých by bolo možné závery okresného súdu vyvodiť ako nesprávne.

26. Odvolací súd zvyrazňuje, že žalobca ako nositeľ dôkazného bremena musí základnú hmotnoprávnu podmienku odporovateľnosti vyplývajúcu z ust. § 57 ods. 4 ZKR preukázať. Musí teda preukázať, že právne úkony, ktorým odporoval, boli úkonmi, ktorými bola pohľadávka veriteľa prihlásená v konkurznom konaní ukrátená. Právny úkon, ktorý tento predpoklad nespĺňa, nie je možné úspešne odporovateľnosťou napadnúť. Z výsledkov vykonaného dokazovania pritom neplynie, že by dotknutými právnymi úkonmi došlo k ukráteniu jeho veriteľov. Žalobca, ktorý v konaní nepreukázal ukrátenie veriteľov v dôsledku

napadnutých právnych úkonov dlžníka, tak nemôže byť v konaní o odporovacej žalobe úspešný. Krajský súd v tomto smere, za rešpektovania zásady právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, poukazuje na svoju ustálenú rozhodovaciu prax a tiež ustálenú rozhodovaciu činnosť Krajského súdu v Banskej Bystrici, z ktorej rovnako plynie, že hmotno-právnym predpokladom každej odporovateľnosti je, že ide o ekonomický dopad právneho úkonu dlžníka na uspokojenie pohľadávok veriteľov v podobe ukrátenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka. V prípade odporovania právnym úkonom žalobca musí preukázať, že právnym úkonom dlžníka bola ukrátená pohľadávka veriteľa, ktorý si v konkurznom konaní prihlásil svoju pohľadávku (uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 25CoKR/5/2013 zo dňa 15.5.2013, rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 41CoKR/60/2011 zo dňa 31.7.2012, rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13CoKR/14/2015, sp. zn. 13CoKR/11/2016, sp. zn. 14CoKR/3/2017, sp. zn. 14CoKR/24/2017 a sp. zn. 13CoKR/34/2016). Žalobca bol v rámci svojho dôkazného bremena povinný preukázať kvalifikované zmenšenie majetku dlžníka - úpadcu, a tým preukázať hmotnoprávnu podmienku ukraľujúceho právneho úkonu, k čomu však z jeho strany nedošlo. V tomto smere nemôže obstať všeobecná argumentácia žalobcu v podanom odvolaní, že v dôsledku odporovaných právnych úkonov došlo k ukráteniu veriteľov. Žalobca poukázal na skutočnosť, že úpadca mal v čase uskutočnenia týchto právnych úkonov viacerých veriteľov, ktorých pohľadávky boli v konkurze prihlásené a zistené, a že tieto pohľadávky v konkurze nebudú uspokojené s ohľadom na výšku majetku v konkurznej podstate. S takouto argumentáciou sa odvolací súd nestotožnil. Ako už bolo konštatované, na preukázanie danosti podmienky ukrátenia odporovaným právnym úkonom v zmysle § 57 ods. 4 ZKR nemôže postačovať zistenie, že právnym úkonom došlo k zmenšeniu majetku dlžníka. Na objektivizáciu naplnenia podmienky ukrátenia je nevyhnutné žalobcom v konaní preukázať rozsah, stav a hodnotu majetku úpadcu. Žalobca tak bol povinný tvrdiť a preukázať, či sa majetok úpadcu odporovanými právnymi úkonmi zmenšil, v akom rozsahu a aký majetok úpadcovi zostal na uspokojenie prihlásených pohľadávok veriteľov, pričom skutočnosť predstavujúce ukrátenie uspokojenia prihlásených pohľadávok je rozhodné skúmať v čase uzavretia (účinkov) týchto úkonov. V danom prípade bol žalobca povinný poskytnúť sumár určitých a konkrétnych tvrdení, ktoré sa viazali k vyjadreniu hmotnoprávnej podmienky ukrátenia, aký majetok po odporovaných právnych úkonoch zostal, čo spôsobilo ukrátenie uspokojenia veriteľov prihlásených pohľadávok, pričom takéto konkrétne tvrdenia žalobca neuviedol. Rovnako nemôže obstať argumentácia o zmenšení majetku úpadcu v dôsledku vykonaných právnych úkonov, nakoľko aj v prípade, ak takýmto úkonom došlo k zmenšeniu majetku dlžníka, nie je možné domáhať sa úspešne odporovateľnosti, ak majetok dlžníka, ktorý mu zostal, postačuje na uspokojenie pohľadávky. V zhode so súdom prvej inštancie, krajský súd uvádza, že pre potreby posúdenia, či dotknutými právnymi úkonmi bola pohľadávka niektorého z veriteľov ukrátená, je nevyhnutné skúmať k momentu uskutočnenia (účinnosti) týchto právnych úkonov, nakoľko len k tomuto momentu možno hovoriť o tom, že právny úkon dlžníka ukraľuje uspokojenie prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov. Ako v tejto súvislosti správne podotkol okresný súd, žalobca, ktorý disponuje účtovníctvom úpadcu, napriek pôvodnému zámeru predložiť odborné vyjadrenie znalca ohľadom ekonomickej situácie úpadcu k dátumu odporovaných právnych úkonov, nakoniec takéto odborné vyjadrenie nepredložil a jeho právna zástupkyňa na pojednávaní uviedla, že ekonomicke podklady znalcovi neumožnili vyjadriť sa k podmienkam ukrátenia jednotlivu k dátumom odporovaných právnych úkonov. Žalobca bol pritom v konaní tou osobou, ktorá ako nositeľ dôkazného bremena v postavení správcu konkurznej podstaty disponuje nevyhnutnými podkladmi, účtovnou evidenciou a ďalším dôkazmi a je teda dostatočne vybavený na to, aby si mohol splniť svoju dôkaznú povinnosť v sporovom konaní v rovine preukázania, že predmetné napadnuté právne úkony spôsobili ukrátenie veriteľov úpadcu. V danom incidenčnom konaní bol žalobca nositeľom dôkazného bremena, pričom procesnoprávnym následkom jeho neúspechu žalobcu v spore. Ak žalobca argumentoval všeobecnými tvrdeniami o vplyve odporovaných právnych úkonov na výšku aktív úpadcu, tak krajský súd uvádza, že z takýchto tvrdení ešte nevyplýva, že práve dotknutými napadnutými právnymi úkonmi došlo k zmenšeniu rozsahu majetku úpadcu tak, že tým bolo ukrátené uspokojenie pohľadávok veriteľov. Krajský súd pritom vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov okresným súdom poukazuje na vyššie uvedenú konštantnú judikatúru súdov Slovenskej republiky, z ktorej okrem iného plynie záver, že do obsahu práva sporovej strany na spravodlivý proces nepatrí právo strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia dôkazov súdom alebo dožadovať sa stranou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

27. Na základe uvedených zhodnotení tak krajský súd dospel k záveru o vecnej správnosti konštatovania súdu prvej inštancie, že v konaní nebola preukázaná existencia zákonom vyžadovanej podmienky ukrátenia v zmysle ust. § 57 ods. 4 ZKR žalobcom napadnutými úkonmi.

28. Žalobca v podanom odvolaní namietal aj nevykonanie navrhovaných dôkazov súdom prvej inštancie s tým, že okresný súd nesprávne právne posúdil splnenie prvej z podmienok úspešnej odporovateľnosti právnych úkonov a následne už splnenie ďalších podmienok neskúmal, a teda ani nevykonával žalobcom navrhnuté dôkazy. K tejto námietke krajský súd uvádza, že podľa ustálenej judikatúry platí, že postup súdu, ktorým nebol vykonaný dôkaz navrhnutý stranou sporu, nemožno zásadne považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Strany sporu sú totiž povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch svedkov. O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov, ale aj z tých, ktoré navrhnuté neboli, budú vykonané, rozhoduje však súd. Právo strany sporu navrhovať dôkazy, resp. právo vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, nemožno zamieňať s rozhodovaním súdu o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcu nie je postupom, ktorým by mu súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu a nie stranám sporu. Z uvedeného potom vyplýva, že pokiaľ okresný súd nevykonával dôkazy navrhnuté žalobcom, nebol týmto postupom žalobca vylúčený z realizácie žiadneho procesného práva, ktoré mu patrí. Podľa R. č. 164/2003-I. „Ústava Slovenskej republiky neupravuje prípustnosť dôkazov, ale ponecháva jej úpravu na príslušné zákony, spravidla na procesné kódexy. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie“. K námietke žalobcu o neskúmaní ďalších podmienok odporovateľnosti napadnutých právnych úkonov poukazuje krajský súd na vecne správne závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožňuje. Ak žalobca nepreukázal všeobecnú podmienku ukrátenia v zmysle ust. § 57 ods. 4 ZKR, nemohol byť v konaní úspešný, nakoľko žalobca, ktorý uplatňuje v konaní nárok na určenie neúčinnosti právneho úkonu, je povinný preukázať naplnenie všetkých zákonom vyžadovaných predpokladov. Nebolo preto namieste, aby okresný súd vykonával dokazovanie ohľadom naplnenia/nenaplnenia ďalších osobitných predpokladov odporovateľnosti v zmysle § 58, § 59 a § 60 ZKR.

29. Krajský súd tak odvolacie dôvody žalobcu nevyhodnotil ako dôvodné a dospel k názoru o vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie. Krajský súd preto pristúpil v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP k potvrdeniu tohto rozsudku okresného súdu tak v napadnutom výroku, ktorým okresný súd žalobu zamietol, ako aj vo výroku o trovách prvoinštančného konania, ktorý výrok nebol osobitne odvolaním žalobcu napadnutý a ako výrok závislý od rozhodnutia vo veci samej bol rovnako potvrdený ako vecne správny.

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný. Krajský súd však z obsahu spisového materiálu nezistil vznik trov žalovaného spojených s týmto odvolacím konaním, a preto rozhodol, že žalovaný nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.